

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. maj 2023
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Josefine Kirst Müntzberg
Sagsnr.: 2023-0030-8715
Dok.: 2812876

Besvarelse af spørgsmål nr. 591 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 591 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Natasja Walbom

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 591 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om Kriminalforsorgen har en tilsvarende udslusningsforpligtelse, samt hvad Kriminalforsorgen gør for at leve op hertil, og om der er sager, hvor forvaringsdømte er blevet prøveudskrevet (hovedsageligt) på grund af en uforholdsmæssig lang frihedsberøvelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Kriminalforsorgen er forpligtet til regelmæssigt og af egen drift – dvs. også uden at der foreligger en ansøgning herom - at overveje visse udslusningsskridt.

Det følger således af straffuldbydelseslovens § 89, stk. 1, at spørgsmålene om tilladelse til udgang, løsladelse på prøve, overførsel til fortsat straffuldbydelse i en anden institution og andre væsentlige spørgsmål vedrørende den indsatte jævnligt skal tages op til overvejelse af kriminalforsorgsområdet, uanset om den indsatte anmoder herom.

I medfør af straffuldbydelseslovens § 89, stk. 2, er der fastsat nærmere regler for, hvornår og med hvilke intervaller kriminalforsorgen skal tage de forskellige spørgsmål op til overvejelse. Sådanne regler er fastsat i bl.a. udgangsbekendtgørelsen, anbringelses- og overførselsbekendtgørelsen samt prøveudskrivningsbekendtgørelsen.

2. Spørgsmålet om udgang til forvaringsdømte til besøg hos bestemte personer skal tages op til overvejelse af kriminalforsorgsområdet, når en forvaringsdømt har været anbragt i forvaring i 2 år. Det fremgår af udgangsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 4.

En indsat, der er idømt fængselsstraf på livstid eller forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf på livstid, kan imidlertid ikke opnå tilladelse til udgang, før der er udstået 10 år af den idømte straf af fængsel på livstid, eller indtil vedkommende har været anbragt i forvaring i 10 år, medmindre udgang sker til bestemte særlige formål eller med henblik på at vurdere forvaringsdømtes farlighed, jf. straffuldbydelseslovens § 49 a.

Derudover fremgår det af udgangsbekendtgørelsens § 24, stk. 3 og 4, at hvis der er givet afslag på udgang, skal kriminalforsorgsområdet tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse, hvis det på et senere tidspunkt må antages, at betingelserne for udgang er opfyldt, dog senest når den indsatte har opholdt sig i institutionen i 6 måneder, siden det sidst har været overvejet, om betingelserne for udgang i straffuldbyrdslovens § 46, stk. 1, er opfyldt, medmindre den pågældende er ikendt en udgangskarantæne i længere tid end 6 måneder. I så fald skal spørgsmålet om udgang behandles ved udgangskarantænenes udløb.

3. I forhold til muligheden for overførsel fra lukket til åbent fængsel følger det af straffuldbyrdslovens § 24, stk. 1, nr. 2, at en indsat i et lukket fængsel skal overføres til åbent fængsel, når overførsel til åbent fængsel i øvrigt ikke anses for betænkelig.

En indsat, der udstår en straf af fængsel på livstid eller forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf af fængsel på livstid, kan uanset § 24, stk. 1, nr. 2, ikke overføres fra lukket til åbent fængsel, før den pågældende har udstået 10 år af den idømte straf af fængsel på livstid eller har været anbragt i forvaring i 10 år, medmindre hensynet til den indsattes helbred undtagelsesvist taler herfor. Det fremgår af straffuldbyrdslovens § 24 a, stk. 1 og 3.

Det følger desuden af anbringelses- og overførselsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, at det påhviler kriminalforsorgsområdet at tage spørgsmålet om, hvorvidt den indsatte skal overføres fra lukket til åbent fængsel, op til overvejelse, når det efter de foreliggende oplysninger må antages, at betingelserne for overførsel er til stede. Det fremgår videre af § 7, stk. 2, at kriminalforsorgsområdet skal tage spørgsmålet op til overvejelse, når den indsatte har gennemført 2 uledsagede udgange uden misbrug som led i et regelmæssigt udgangsforløb. Endelig fremgår det af stk. 3, at kriminalforsorgsområdet skal tage spørgsmålet op til overvejelse, når den indsatte har opholdt sig 6 måneder, siden spørgsmålet om overførsel sidst har været overvejet, hvis den forvaringsdømte har tilladelse til regelmæssig uledsaget udgang (weekendudgang).

4. For så vidt angår prøveudskrivning af forvaringsdømte skal kriminalforsorgsområdet - efter forudgående drøftelse med Direktoratet for Kriminalforsorgen - anmode anklagemyndigheden om at indbringe spørgsmålet om prøveudskrivning for retten, når det må antages, at betingelserne for prøveudskrivning er opfyldt. Det fremgår af prøveudskrivningsbekendtgørelsens § 1.

Når en forvaringsdømt har været anbragt 3 år i forvaring, påhviler det endvidere kriminalforsøgsområdet årligt at vurdere og drøfte med Direktoratet for Kriminalforsorgen, om der skal fremsættes en anmodning over for anklagemyndigheden. Det fremgår af prøveudskrivningsbekendtgørelsens § 2.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Det følger af straffelovens § 72, stk. 1, at det påhviler anklagemyndigheden at påse, at en foranstaltning efter § 70 ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt. Afgørelse herom træffes af retten ved kendelse efter anmodning fra den dømte, bistandsværgen, anklagemyndigheden, institutionens ledelse eller kriminalforsorgen, jf. stk. 2. Ved afgørelsen af, om anklagemyndigheden skal påstå en forvaringsdom opretholdt eller ændret, vil anklagemyndigheden foretage en helhedsvurdering af sagens omstændigheder og bl.a. lægge vægt på de lægelige oplysninger, de momenter, der førte til, at domfældte blev idømt en forvaringsdom (kriminalitetens art, pågældendes farlighed, tidligere kriminalitet, personlige forhold mv.), om domfældte har gennemført et længerevarende udslusningsforløb, og om domfældte er sigtet for ny kriminalitet.

2. Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten i København og Statsadvokaten i Viborg.

Statsadvokaterne har i forbindelse med høringen oplyst, at de ikke bekendt med sager, hvor den forvaringsdømte er prøveudskrevet hovedsageligt med den begrundelse, at frihedsberøvelsen har været uforholdsmæssigt lang.

Statsadvokaterne har i forlængelse heraf bemærket, at prøveudskrivning som oftest sker på det tidspunkt, hvor farligheden ikke længere vurderes som nærliggende eller væsentlig, og at der ifølge retspraksis skal være et sikkert grundlag for denne vurdering.

3. Rigsadvokaten kan endvidere henvise til Rigsadvokatens bidrag til besvarelse af 2. maj 2023 af spørgsmål nr. 558 (Alm. del) om bl.a. statsadvokaternes varetagelse af tilsynsforpligtelsen efter straffelovens § 72.”